

КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

“ 04 ” “ 09 ” 20 17 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИКО-ПОБУТОВИЙ ТАНЕЦЬ

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020202 «Хореографія»

Спеціалізація «Сучасна хореографія»

Освітній рівень Перший «бакалаврський»

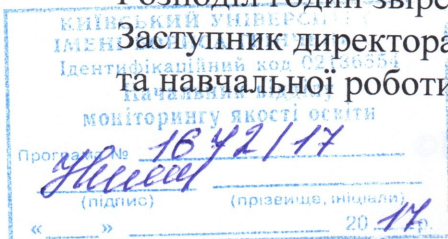
Інститут мистецтв

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин зведено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча програма «Історико-побутовий танець» для студентів 4 курсу, галузь знань 0202 «Мистецтво», за напрямом підготовки 6.020202 «Хореографія», спеціалізація «Сучасна хореографія», освітній рівень Перший «бакалаврський»

Розробник: Ветринська А.В., викладач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка,
Карлицька С.В., викладач кафедри хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри (циклової комісії) хореографії

Протокол від. “28” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) _____

(підпис)

Медвідь Т.А.

© _____, 2017 року

©Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни.....	6
1. Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
3. Програма.....	8
4. Навчально-методична карта дисципліни.....	12
5. Карта самостійної роботи студента.....	13
6. Система поточного і підсумкового контролю знань.....	14
7. Методи навчання.....	17
8. Методичне забезпечення курсу.....	18
9. Питання до контрольної роботи.....	19
10. Питання до іспиту.....	20
Рекомендована література.....	23

Пояснювальна записка.

«Історико-побутовий танець» є однією з ключових дисциплін у процесі вивчення студентами-хореографами класичного та бального танцю. Вона допомагає виявити походження рухів, прослідкувати становлення та розвиток техніки окремих танців, проаналізувати сучасний стан та прогнозувати подальший розвиток хореографії у світі.

Метою курсу є узагальнення студентами знань та навичок з дисципліни «Історико-побутовий танець», розширення бази танців, доповнення запасу рухів, а також вдосконалення техніки їх виконання. Покращення фізичної форми танцюристів для досягнення легкості та органічності виконуваних рухів. Вивчення манер поведінки та набуття знань щодо правил танцювального етикету у різних історичних епохах.

Головним завданням курсу є повторити весь попередньо засвоєний матеріал курсу «Історико-побутовий танець». Розширити перелік знайомих танців. Вивчити нові рухи. Вдосконалити техніку виконання. Узагальнити та систематизувати усі знання з дисципліни. Оволодіти педагогічними навичками і вміннями керівника танцювального колективу. Навчити самостійно планувати та проводити заняття з історико-побутового танцю.

У результаті вивчення курсу студенти повинні

знати:

- теоретично-практичний матеріал з теорії та методики виконання історико-побутового танцю;
- техніку виконання та методику вивчення історико-побутових танців різних країн та історичних епох;
- манери та етикет у виконанні історико-побутових танців різних країн та історичних епох;
- хореографічну лексику історико-побутових танців різних країн та історичних епох.

уміти:

- самостійно аналізувати методику виконання історико-побутового танцю;
- вільно володіти теоретичним матеріалом застосовуючи його на практиці;
- виявляти особливості стилю та манери виконання історико-побутових танців різних країн та історичних епох;
- розуміти і відчувати характер виконання історико-побутових танців різних країн та історичних епох;
- самостійно планувати та проводити заняття з історико-побутового танцю.

Структура програми навчальної дисципліни

«Історико побутовий танець»

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Курс:	Напрямок підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>4 кредитів.</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі.</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>144 год.</i></p> <p>Тижневих годин: <i>7 сем – 2 год.</i> <i>8 сем – 1 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань: 0202 «Мистецтво»</p> <p>Шифр та назва напряму підготовки: 6.020202 «Хореографія»</p> <p>Спеціалізація: «Сучасна хореографія».</p> <p>Освітній рівень: перший «бакалаврський».</p>	<p><i>Нормативна</i></p> <p>Рік підготовки: <i>4.</i></p> <p>Семестр: <i>7/8.</i></p> <p><i>Аудиторні заняття:</i> <i>42(28/14) годин,</i> <i>з них:</i> <i>Лекції:</i> <i>8 (4/4) год.</i> <i>Лабораторні:</i> <i>34 (24/10) год.</i></p> <p><i>Самостійна робота:</i> <i>60 (40/20) год.</i></p> <p>Модульний контроль: <i>6 (4/2) год.</i></p> <p><i>Семестровий контроль:</i> <i>36 год.</i></p> <p><i>Вид контролю:</i> <i>Залік – 7 сем.</i> <i>Істит – 8 сем.</i></p>

2. Тематичний план навчальної дисципліни.

№	Тема	Семестр	Кількість годин						
			Всього	Аудиторні	Лекційні	Лабораторні	Самостійні	Мод. контроль	онترولьСеместр.
I. Змістовий модуль.									
Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.									
1	Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.	7	72	28	4		2		
2	Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст.					20	18		
3	Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми.					4	20	4	
Форма контролю –Залік.									
II. Змістовий модуль.									36
Танцювальна культура XIX ст.									
1	Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст.	8	72	14	4		2		
2	Бальний танець XIX ст.					8	2		
3	Створення студентами уроку «Історико-побутового танцю».					2	16	2	
Форма контролю – Іспит.									
ВСЬОГО			144	42	8	34	60	6	36

3. Програма

I. Змістовий модуль.

Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.

Тема № 1: Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.

1. Лекційний модуль.

Тема: Хореографи та балетмейстери доби Просвітництва.

План: 1. Характеристика побутових танців XVIII ст.

2. Жан Жорж Новерр: його внесок в історію хореографії.

3. «Листи про танець і балет».

4. Хореографи епохи Просвітництва.

5. Історико-побутові танці XVIII ст.

6. Система запису танцю (РаульФельє, Дезе, Рамо).

2. Модуль самостійної роботи.

Написати конспект в зошит для самостійних робіт на тему: «Відомі хореографи доби Просвітництва».

Тема № 2: **Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст.**

1. Лабораторний модуль.

План:

1. Положення корпусу, плечей, голови.
2. Вишуканий та граційний танець XVII ст. – Менует.
3. Іспанський танець Сарабанда.
4. Методика виконання Pas dezephire.
5. Методика виконання Pas jete.
6. Методика виконання Pas assamble.
7. Поклони та реверанси XVII ст.
8. Поклони та реверанси XVIII ст.
5. Методика виконання Гавоту.
 - а) поклони;
 - б) легкі кроки з зупинкою в різних позиціях;
 - в) pas dezephir;
 - г) pas debougrée з просуванням вперед;
 - д) різноманітні положення рук соло та в парі.
6. Методика виконання Контрдансу.

2.Модуль самотійної роботи.

Записати методику виконання вивчених рухів та танців у зошит для самотійних робіт. Відпрацювати техніку виконання вивчених композицій.

Тема № 3:Менует: внесок в сценічний та бальний танець.

Першопочаткові та похідні форми.

1. Лабораторний модуль.

План:

1. Повільний менует.
2. Швидкий менует.
3. Вплив костюму на виконання та техніку.

2. Модуль самотійної роботи.

Записати складені комбінації у зошити для самотійних робіт. Самостійно відпрацювати техніку виконання вивченої хореографії.

Форма контролю:Контрольна робота. Практичний показ вивчених постановок. Перевірка конспекту.

II. Змістовий модуль.

Танцювальна культура XIX ст.

Тема № 1:Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст.

1.Лекційний модуль.

Тема:Танцювальна культура епохи XIX ст.

План: 1.XIX ст.- епоха вальсу.

2. Вдосконалення та розширення техніки.
3. Характеристика століття.
4. Історико-побутові танці, що ввійшли до XIX ст.
5. Музичний розмір танців XIX ст.
6. Походження «Вальсу».
7. Походження та історія танцю «Полонез».
8. Поклони та реверанси.
9. Історія виникнення танцю «Полька».

2.Модуль самостійної роботи.

Написати конспект в зошит для самостійних робіт на тему: «Відомі хореографи XIX ст.».

Тема № 2:Бальний танець XIX ст.

1.Лабораторний модуль.

План:

- 1.Вивчення основних фігур танцю «Вальс».
- 2.Основні кроки та рухи фігурного вальсу:
 - pas ballancé, pas avancé;
 - розкриття в парі з обертом;
 - правий вальсовий оберт;
 - класичний вальсовий оберт;
 - бігуча вальсова доріжка.
3. Вивчення техніки виконання танцю «Полонез».
4. Технічні особливості виконання реверансів дами.
5. Технічні особливості поклону кавалера.
6. Вивчення техніки виконання танцю «Полька».
- 6.Відпрацювання навиків вивчених комбінацій та танців.

2. Модуль самостійної роботи.

Відпрацювання студентами техніки виконання вивчених фігур та елементів.

Тема № 3:Створення студентами уроку «Історико-побутового танцю».

1.Лабораторний модуль.

План:

1. Повторення вивчених танців.
2. Презентація студентами танцювального уроку «Історико-побутового танцю».

2. Модуль самостійної роботи.

Складання власної комбінації історико-побутового танцю з використанням рухів та танців XIX ст.

Форма контролю: Практичний показ студентами вивчених комбінацій.
Перевірка конспектів.

4. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 144 год., лекції – 8 год., лабораторні заняття – 34 год.,
самостійна робота – 60 год., модульний контроль – 6 год.
семестровий контроль – 36 год.

Модулі	Змістовий модуль I (7 семестр)	Змістовий модуль II (8 семестр)
Назва модуля	Хореографічна культура XVII ст. та XVIII ст.	Танцювальна культура XIX ст.
Кількість балів за модуль	174 балів	72 бали

Теми лекцій	Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва. (відвідування – 1 бал) Всього-2 бали			Техніка виконання та характеристик а танцювальної культури XIX ст. (відвідування – 1 бал) Всього-2 бали		
Теми лабораторних занять		Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII ст. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 110 балів	Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 22 бали		Бальний танець XIX ст. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 44 бали	Створення студентами уроку «Історико-побутового танцю». (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього- 11 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		

Коефіцієнт 1,74 – 1 сем.

Коефіцієнт 1,6 – 2 сем.

5. Карта самостійної роботи студента.

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I.		
Хореографічна культура та її функції епохи Просвітництва.	Лабораторне заняття, модульний контроль, ПМК	5
Методика виконання історико-побутових танців XVII ст. та XVIII	Лабораторне заняття, модульний контроль,	5

ст.	ПМК	
Менует: внесок в сценічний та бальний танець. Першопочаткові та похідні форми.	Лабораторне заняття, модульний контроль, ПМК	5
Змістовий модуль II.		
Техніка виконання та характеристика танцювальної культури XIX ст.	Лабораторне заняття, модульний контроль, ПМК	5
Бальний танець XIX ст.	Лабораторне заняття, модульний контроль, ПМК	5
Створення студентами уроку «Історико-побутового танцю».	Лабораторне заняття, модульний контроль, ПМК	5
<i>Разом: 60 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>	

6. Система поточного і підсумкового контролю знань.

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Історико-побутовий танець» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

Систему рейтингових балів подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

І змістовий модуль

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів	Одиниц ь	Всього
1. 1	Відвідування лекційних занять	1	2	2
2. 2	Відвідування лабораторних занять	1	12	12
3. 3	Робота на лабораторних заняттях	10	12	120
4. 4	Модульна контрольна робота	25	1	25
5. 5	Самостійна робота	5	3	15
6	Всього без підсумкового контролю			174
7	Всього без підсумкового контролю за 6 та 7 семестр			174+174 =348
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			348/100=3,48
	Підсумковий рейтинговий бал	100		

II змістовий модуль

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтинго вих балів	Одиниц ь	Всього
6. 1	Відвідування лекційних занять	1	2	2
7. 2	Відвідування лабораторних занять	1	5	5
8. 3	Робота на лабораторних заняттях	10	5	50
9. 4	Модульна контрольна робота	25	1	25
5	Самостійна робота	5	3	15
7	Всього без підсумкового контролю			97
8	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта			97÷ 60 =1,6
9	Підсумковий рейтинговий бал	40		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** підсумкове письмове тестування, реферат.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

**Розподіл балів, які отримують студенти
7 сем.**

Поточне тестування та самостійна робота				Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Всього без підсумкового контролю за 6 та 7 семестр	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахування коефіцієнта
Змістовий модуль № 1.							
T1	T2	T3	МКР	174	174+174=348	3,48	100
7	115	27	25				

**Розподіл балів, які отримують студенти
8 сем.**

Поточне тестування та самостійна робота		Коефіцієнт	
Змістовий модуль № 2.			

				Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта		Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
T4	T5	T6	МКР	97	1,6	60
7	49	16	25			

Таблиця 6.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінка
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного

		самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів, то семестрові оцінки визначаються в установленому порядку в межах стобальної шкали, а підсумкова – як середня зважена оцінка.

Форми проміжного контролю визначаються кафедрою самостійно і чітко прописуються в робочій навчальній програмі.

Кількість балів, яку студент набрав під час вивчення дисципліни, оголошується на останньому практичному (семінарському, лабораторному) занятті.

Результати проміжного та підсумкового контролю знань студентів зазначаються у відомості обліку успішності, а загальна підсумкова оцінка – в індивідуальному навчальному плані студента (ІНПС).

Семестровий контроль в Університеті здійснюється у формі, передбаченій навчальним планом.

7. Методи навчання.

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

- Складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- Підготовка доповідей з теми модуля;
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- Написання реферату з теми модуля.

8. Методичне забезпечення курсу.

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

9. Питання до контрольної роботи.

1. Основні позиції рук та ніг.
2. Поклони та реверанси.
3. Поклони та реверанси XVIII ст.
4. Поклони та реверанси XIX ст.
5. Методика виконання танцю «Полька».
6. Методика виконання танцю «Сарабанда».
7. Технічні особливості епохи Просвітництва.
8. Описати композицію «Менует».
9. Описати композицію «Гавот».
10. Позиції рук в історико-побутовому та в інших видах танців: спільні та відмінні риси.
11. Віденська класична школа музики та її роль у розвитку історико-

побутового танцю XVIII століття.

12. Діяльність Франца Хільфердінга.

13. Діяльність Ж.-Ж. Новерра і його теоретична спадщина.

14. Особливості Італійського Просвітництва, діяльність Гаспаро Анджіоліні.

15. Значення церемоніалів, реверансів, поклонів в танцювальній культурі XVIII століття.

16. Характеристика «Менуету» і «Гавоту».

17. Особливості жіночого і чоловічого костюмів в танцювальній культурі XVIII століття.

10. Питання до іспиту.

1. Розкрийте значення історико-побутового танцю як частини світової хореографічної культури.
2. Проаналізуйте вплив історико-побутового танцю на розвиток класичного танцю.
3. Проаналізуйте вплив історико-побутового танцю на розвиток народно-сценічного танцю.
4. Опишіть загальну характеристику танцювальної культури епохи Просвітництва.
5. Опишіть загальну характеристику танцювальної культури XIX ст.
6. Опишіть періодизацію та ідейну основу доби Просвітництва.
7. Подайте загальну характеристику танцювальної культури першої половини XIX століття.
8. Розкрийте особливість структурної побудови танцювальних форм першої половини XIX століття.
9. Опишіть побутовий костюм та проаналізуйте його вплив на манеру виконання бальних танців першої половини XIX століття.
10. Розкрийте вплив художнього стилю на техніку і манеру виконання бальних танців першої половини XIX століття.
11. Надайте загальну характеристику танцювальної культури другої половини XIX століття.
12. Розкрийте особливість структурної побудови танцювальних форм бальної хореографії другої половини XIX століття.
13. Розкрийте історію виникнення та процес еволюційного розвитку вальсу.

14. Обґрунтуйте вплив різних факторів, таких як художня течія, костюм та ін. на техніку і манеру виконання бальних танців другої половини XIX століття.
15. Проаналізуйте функції поклонів і реверансів в побуті і танцях XIX століття.
16. Проаналізуйте значення історико-побутового танцю як частини світової хореографічної культури.
17. Визначте вплив історико-побутового танцю на розвиток класичного танцю.
18. Визначте вплив історико-побутового танцю на розвиток народно-сценічного танцю.
19. Визначте вплив історико-побутового танцю на розвиток спортивного бального танцю.
20. Надайте загальну характеристику танцювальної культури епохи Просвітництва.
21. Надайте загальну характеристику танцювальної культури XIX ст.
22. Розкрийте походження і характеристику західноєвропейських історико-побутових танців.
23. Надайте повну характеристика поклонів і реверансів XIX ст.
24. Подайте характеристику та походження танцю Полька.
25. Подайте характеристику та походження танцю Вальс.
26. Назвіть та надайте коротку характеристику історико-побутовим танцям, що увійшли до XIX ст.
27. Назвіть всі відомі різновиди танцю Вальс, що були поширені в XIX ст.
28. Назвіть та опишіть методику виконання основних кроків та рухів фігурного вальсу.
29. Розкрийте походження та історію розвитку танцю Полонез.
30. Визначте вплив естетики художніх стилів на побутовий костюм XIX ст.

Рекомендована література

Основна література

1. Васильева–Рождественская М.В. Историко-бытовой танец: учеб. пособие для вузов / М.В. Васильева–Рождественская. – М.: Искусство, 2002. – 389 с.
2. Пасютинская В.М. Волшебный мир танца / В.М. Пасютинская. – М.: Искусство, 2007. – 80 с.
3. Бахрушин Ю. В. История русского балета / Ю.В. Бахрушин. – М.: Просвещение, 2004. – 279 с.
4. Захаров Р.В. Сочинение танца: Страницы педагогического опыта: учебник для вузов / Р.В. Захаров. – М.: Искусство, 2005. – 250 с.

Допоміжна література

1. Основы подготовки специалистов-хореографов. Хореографическая педагогика. – СПб. : СПбГУП, 2006.
2. Красовская В.М. Русский балетный театр начала XX века / В.М. Красовская. – М.: Просвещение, 2005. – 454 с.
3. Воронина И.А. Историко-бытовой танец / И.А. Воронина. – М.: Искусство, 2007. – 128 с.
4. Лотман Ю.М. Беседы о русской культуре: Быт и традиции русского дворянства (XVIII–XIX вв.). – 2-е изд., доп. / Ю.М. Лотман. – СПб.: Искусство-СПб, 2005. – 412 с.
5. Комиссаржевский Ф.Ф. История костюма: учебник для вузов / Ф.Ф. Комиссаржевский. – Минск: Современная литература, 2007. – 494 с.
6. Есаулов И.Г. Хореодраматургия. Искусство балетмейстера: учебник для вузов / И.Г. Есаулов. – Ижевск: Изд-ий дом «Удмурдский университет», 2003. – 320 с.
7. Ивановский Н.П. Бальный танец XVI–XIX веков / Н.П. Ивановский. – Калининград: Янтарный сказ, 2004. – 208 с.
8. Марченко Н.А. Приметы милой старины: Нравы и быт пушкинской эпохи / Н.А. Марченко. – М.: Изограф: ЭКСМО-Пресс, 2001. – 366 с.

